

er ganske piensynlig, at han ser Alt gennem et endog saa meget stort Forstørrelsesglas. Jeg skal derefter gaa over til at fremsætte, hvad der ligger mig paa Sinde. Det pleier at være Skik, naar man er ved Slutningen af Finantslovens Behandling at dvæle lidt ved den finantsielle Stilling. Jeg kan meget godt forstaa, at man ikke har synderlig Lyst til at høre videre derom idag, og jeg skal derfor heller ikke dvæle videre derved, men kun gjøre det som Indledning til, hvad jeg har at sige, og da er det jo indlysende for os alle og sagt til Overflodighed, at den finantsielle Stilling er meget god. Der er, saavidt jeg skjønner, naar man ligesom trækker Udgift fra Indtægt et Overskud af godt 7 Millioner Kroner; der er tillige en Formuesforøgelse af henved 600,000 Kr. Desuden udføres der offentlige Arbejder for 1,400,000 Kr. Regner man disse til halv Verdi, bliver det 700,000 Kr. Endelig have vi andre Udlaan til Bælg af 1,400,000 Kr. Vort Budget viser da, saa forekommer det mig, at give et Overskud af henved 10 Million Kr. det er i Virkeligheden en saa gunstig Stilling, som vel kan tænkes; men det er kun under een Forudsætning, at den bliver saa gunstig, nemlig den, at vi kunne glemme baade Fortid, Nutid og Fremtid; kunne vi gjøre det, er Stillingen uregelmæssig gunstig; kunne vi komme i samme Stilling som den Fattige, som drømmer om, at han er rig, saa er vor Stilling i det Hele taget god; men Sagen er den, at det, at den finantsielle Stilling er saaledes, er, hvad vi ogsaa vide, noget, Regjeringen ikke kan tillægge sig som Fortjeneste. Underledes stiller Sagen sig derimod, naar vi se paa den økonomiske Stilling, paa de økonomiske Lidelser, som Fædrelandet for Dieblittet til en vis Grad er inde i, og endvidere paa de sociale Lidelser, der ere tilstede. Jeg skal naturligvis bestræbe mig for ikke at overdrive; men jeg vil dog sige, at det kan ikke negtes, at Arbejderpørgsmaalet i det Hele ligger indtil videre som en tung Mære paa os, vi komme ikke ud af Stedet. Nu siger man vel den ene Dag, at det ikke er Socialister i Danmark, eller at det i alt Fald er saa nedadgaende, at der er ingen Fare derved, men den næste Dag taler man om, at Socialisterne ere mange og frygtelige, og at der er et stort Parti, der vil alliere sig med dem; saaledes taler man de forskjellige Dage, Alt efter som man har Brug dertil; men Sandheden er, at der er en ikke ringe Nød tilstede i social Henseende, som naturligvis ikke ganske og ikke for Størsteparten kan afhjælpes ved Lovgivningsmagtens Hjælp, men som der dog kan gjøres ikke Lidet for at lindre og ophæve. Se vi altsaa blot paa den økonomiske og sociale Stilling, saa kommer den finantsielle Stilling, det, at Staten har et Overskud af 10 Millioner, til at staa i en noget egen Belysning. Kommer jeg endvidere til det Nationale, bliver det ikke bedre; thi det kan ikke negtes, at, samtidig med at vort

Fædreland er lemlæstet — jeg skal ikke give mig af med at staa som Krigsprofet, men det kan ikke negtes, at der er Uveirskyer i Horisonten — samtidig dermed, ligge vi jo her i en Strid, som i alt Fald er saare uhyggelig (En Stemme: Hvis er Skylden?) Jeg hører bagved sige: Hvis er Skylden? Jeg tror nok, at det ærede Medlem, der afbrød mig, det ærede Medlem for Thisted (Sagd), veed, hvor den er, at den er hos os alene og ikke hos ham og hans Venner. (Sagd: Det var ikke mig, der afbrød den ærede Taler.) Ja, det er hverken de Herrer eller os, der ere faldede til at sige, hvor Skylden ubelukkende ligger. Det er ganske andre Faktorer, som skulle afgjøre det. De nuværende Ministre, kan man sige, ere ikke Skyld i Ulykken, og jeg skal meget villig erkjende, at de nuværende Ministre kun ere et Led i den store Kæde, som har været begyndt lige fra det Dieblit Grundloven var givet. — thi lige fra det Dieblit den blev givet er det sikkert, at den var fortrudt af ikke Jaa — de ere kun en tro Fortsættelse af 1855, 1866 og andre Datoer; de ere som sagt kun et Led i den store Kæde. Den høitærede Conseilpræsident sagde under Finantslovens 2den Behandling i det Tilsvær, han gav mig, efter at jeg havde sagt, at jeg ikke troede, det var personlig Magtshyge, som holdt Regjeringen ved Roret, men havde tilføjet, at det kunde være en ganske anden Magtshyge, Standsmagtshygen, følgende Ord, som jeg antager den høitærede Formand ikke har Noget imod, at jeg oplæser: „Nei, det er ganske andre Følelser og Interesser, som have taldet os til, og som holde os paa disse Pladser, og jeg vil sige, at det er ikke mindst for at værne om vor Forfatning og dens Brug, saaledes som den efter vor Mening maa bruges, naar den skal bruges overensstemmende med Meningen, da den blev vedtaget. Det var den høitærede Conseilpræsidents Ord. Nu gad jeg dog spørge, om den høitærede Conseilpræsident kan saae ret Mange til at troe, at det, da Forfatningen blev vedtaget, var Meningen, var Monrads, Tschernings, Kriegers, Lehmanns og mange Fleres Mening, at dette Thing ingen Indskyldelse skulde have paa Regjeringens Sammensætning. Jeg gad dog spørge, om det virkelig var Meningen, da Grundloven blev givet. Jeg veed ikke, hvorfra den høitærede Conseilpræsident har den overordentlige Kundskab; men jeg skal minde om, hvad jeg sagde ved samme 2den Behandling. Jeg tror, at den høitærede Conseilpræsident i sin hele Tankegang er i nok saa god Overensstemmelse med den daværende Folkethingsmand Scavenius. Jeg tror, at han er et nok saa tro Udtryk for disse Tanker, for dette System (Berg: Hvad sagde da Scavenius?) Det sagde jeg under den tidligere Behandling og skal ikke gjentage det her. Jeg er ikke alene ikke i Tvivl om, men holder mig fuldstændigt overbevist om, at det ikke var de Herrer's Mening, som